ที่ระลึก

ในงานฌาปนกิจศพ

พระอธิการเชย อินฺทโชโต (สินธุ์สังข์)

ณ เมรุวัดบางกระสอบ

ต. บางกระสอบ อ. พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๖

ค๓๙๔๐

คาถาอิติปิโสรตนมาลา พุทธคุณ ๕๖

รวมคำอธิษฐานที่จำเป็น

พิธีทำวัตร

พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ

พระอธิการเชย อินฺทโชโต (สินธุ์สังข์)

ณ เมรุวัดบางกระสอบ

ต. บางกระสอบ อ. พระประแดง จ. สมุทรปราการ

๓ มิถุนายน ๒๕๑๖

คำนำ

ในการฌาปนกิจศพ หลวงพ่อเชย สินธุ์สังข์ (อินฺทโชโต) ในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๖ เจ้าอาวาสวัดบางกระสอบ อ. พระประแดง จ. สมุทรปราการ พี่สละ (เกษมสุข เกตุเภา) มีความคิดที่จะจัดทำของที่ระลึก เพื่อแจกผู้มาร่วมในงานฌาปนกิจครั้งนี้ เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่หลวงพ่อ และได้ขอความร่วมมือร่วมใจ ในบรรดาศิษย์ของหลวงพ่อ ให้ช่วยกันบริจาคเงินตามกำลังศรัทธา และตกลงกันจัดพิมพ์หนังสือ เกี่ยวกับประวัติและปฏิปทาของหลวงพ่อ เพื่อแจกเป็นอนุสรณ์ครั้งนี้ เนื่องจากมีเวลาอันจำกัด ในการที่จะไปขออนุญาตเจ้าของเรื่อง ที่เป็นธรรมะลงพิมพ์ ซึ่งนอกเหนือจากประวัติของท่าน ดังที่ผู้อื่นนิยมทำกัน ผมเองในฐานะเป็นศิษย์ใกล้ชิดกับท่านระยะหนึ่ง จึงได้รวบรวมเรื่องราว อันเป็นประวัติเกี่ยวกับท่านที่ได้ฟังมาจากหลักฐานที่พอจะค้นคว้าได้เช่นเอกสารของทางวัด และคุณลุงฉิน สินธุ์สังข์ ซึ่งเป็นน้องชายของหลวงพ่อเล่าให้ฟัง นำมาประติดประต่อรวบรวมขึ้น ครั้งนี้ด้วยเจตนาเพื่อเป็นการสรรเสริญพระคุณ ของหลวงพ่ออย่างสุดซึ้ง เพราะธรรมดาผู้ดับสูญทุกยุค

ทุกสมัย ต่างหลงเหลือไว้แต่เกียรติคุณอันสูงส่ง เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้สรรเสริญ เคารพนอบน้อม อันเป็นสิ่งเดียวของวาระแห่งการมีชีวิต ซึ่งเป็นแก่นสารอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามความปรารถนาด้วยความบริสุทธิ์ใจของผมครั้งนี้ ยังวิตกในความผิดพลาด คลาดเคลื่อนจากความจริง เพราะเรื่องราวอันเกี่ยวกับประวัติของหลวงพ่อท่าน มิได้มีหลักฐานบันทึกมากนัก อาศัยความทรงจำดังกล่าวแล้วมารวบรวมขึ้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า "ความปรารถนาดี ตั้งใจทำดี แต่ผลที่ได้รับไม่ได้ดีเท่าที่ควร" ฉะนั้นความผิดพลาดในหนังสือฉบับนี้ คงได้รับความเมตตาจากท่านผู้เจริญด้วยวุฒิทุกท่าน

ในวาระนี้ขอให้อำนาจแห่งมหากุศลของข้าพเจ้า และของท่านที่มีศรัทธาทั้งหลาย จงมาเป็นพลวะปัจจัย ดลบันดาลให้วิญญาณของหลวงพ่อเชย อินฺทโชโต ซึ่งสถิตทิพย์วิมานชั้นใดโปรดได้อนุโมทนาในส่วนกุศลครั้งนี้ เพื่อเป็นปัตตานุโมทนามัยจะได้สำเร็จเป็นหิตะประโยชน์ ตามสมควรแต่สัมปรายภพด้วยเทอญ.

ชด วรรณางกูร

รวบรวมในนามศิษย์วัดบางกระสอบ

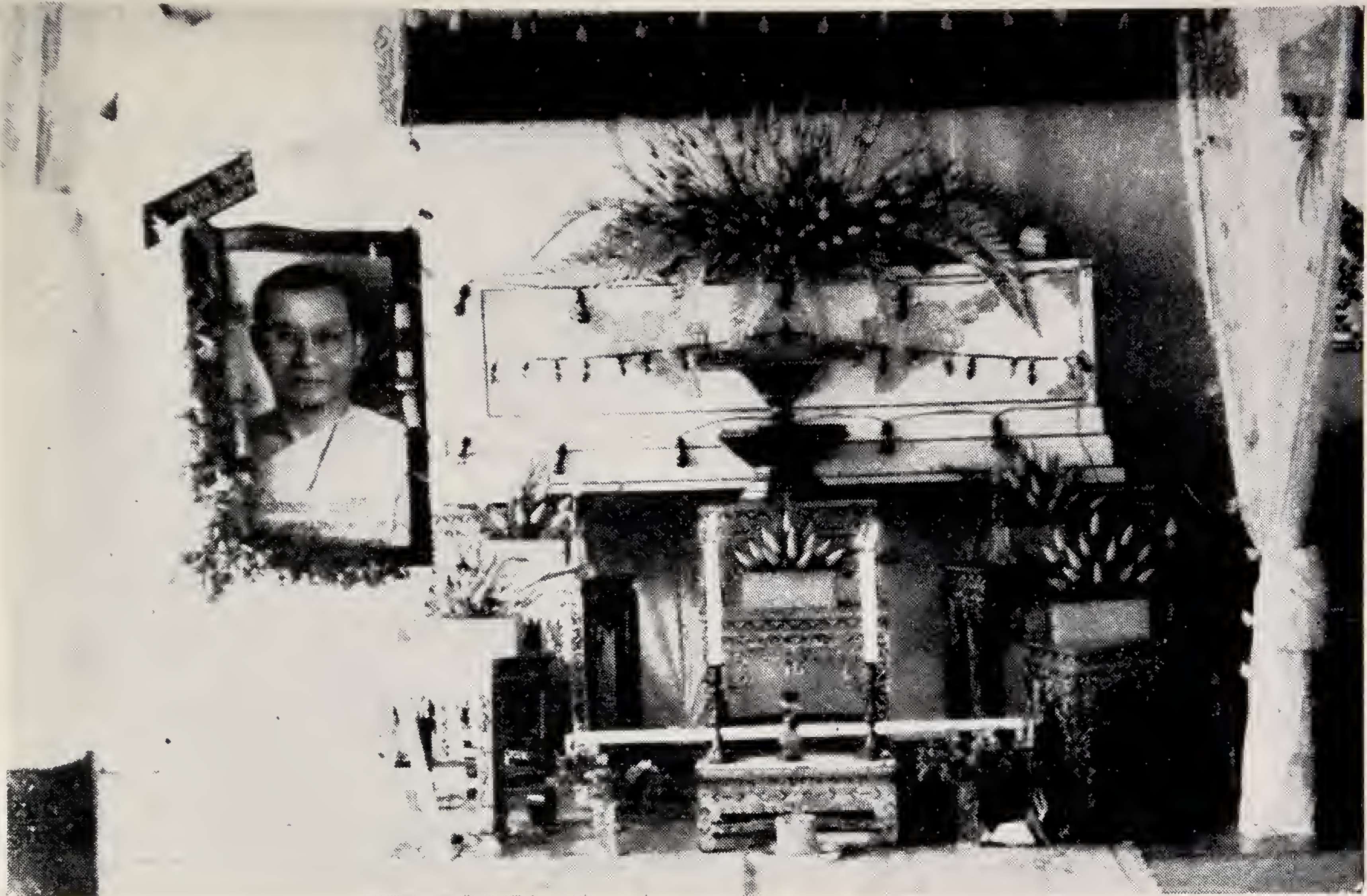

พระอธิการเชย อินฺทโชโต (สินธุ์สังข์)

ชาตะ วันพุธ เดือน ๑๐ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๙

มตะ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

๓ ฯ๖ เดือน ๘ หลัง ปีชวด

อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา　　เพราะกรรมพา ส่งรับ ตามขัย
ไม่รักท่าน นั้นเรา เฝ้ารักใคร　กุศลมัย ดลท่าน นิพพานเทอญ

ชด วรรณางกูร

ท่านจากไป ไร้ทุกข์ เป็นสุขแท้ คงไว้แต่ กรรมดี ที่เป็นผล
อุโบสถ หลังใหม่ เตือนใจชน ขอทุกคน ช่วยสาน ปณิธานเดิม

ชด วรรณางกูร

ประวัติย่อ

หลวงพ่อเชย สินธุ์สังข์ อินฺทโชโต

หลวงพ่อเชย อินฺทโชโต โยมบิดาทัต โยมมารดาภู สินธุ์-สังข์ ชาตะเมื่อวันพุธ เดือน ๑๐ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๙ ที่บ้านตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพี่น้องรวม ๘ คน

๑.	น.ส. พันธ์ สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๒.	หลวงพ่อดำ สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๓.	นายสุข สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๔.	นางเพียร สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๕.	นายชม สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๖.	หลวงพ่อเชย สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม
๗.	นายฉิน สินธุ์สังข์	
๘.	นายเชื่อม สินธุ์สังข์	ถึงแก่กรรม

การศึกษาสมัยเยาว์วัยโยมบิดาเป็นผู้สอนพออ่านออกเขียนได้ อายุประมาณ ๑๖ ปี โยมมารดาไปฝากผู้รู้จักคุ้นเคยเป็นเด็ก

ในวังเทเวศ ได้รับการฝึกสอนดนตรีจนมีความสามารถออกวงได้ มีความสามารถเล่นซออู้และซอด้วง จนอายุครบเกณฑ์ทหารจึงออกจากวัง เพราะถูกเกณฑ์เป็นทหารเรือประจำการอยู่ที่พระประแดง ๒ ปี เมื่อพ้นจากราชการทหาร ก็อุปสมบทที่วัดบางกระสอบ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ ซึ่งมีเจ้าคุณอุดมวิจารณ์ วัดทรงธรรม (ชาวบ้านเรียกกันว่าท่านเจ้า) เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่อเชย ดิสฺสร หลวงพ่อปลั่ง ธมฺสร วัดบางกระสอบ เป็นพระอนุสาวนาจารย์ และกรรมวาจาจารย์ ตามลำดับ (ซึ่งต่อมาหลวงพ่อปลั่ง ธมฺสร ย้ายไปเป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดหนามแดง อ. บางพลี จ. สมุทรปราการ) อยู่ในสมณเพศ ๑๐ พรรษา จึงลาสิกขาบท เพื่อช่วยมารดาประกอบอาชีพ เพราะบรรดาพี่และน้องต่างมีครอบครัว และแยกไปประกอบอาชีพ หลังจากลาสิกขาบทได้ประมาณ ๑ ปี ก็เริ่มป่วยกระเสาะกระแสะ อาการของโรคไม่ปรากฏชัด มารดาและญาติจึงช่วยกันบำรุงรักษาทั้งยาแผนโบราณและทางไสยศาสตร์ แต่อาการมีทรงกับทรุดเป็นส่วนมาก จนกระทั่งสลบไป เมื่อฟื้นจากสลบและมีสติแจ่มใส จึงให้ญาติจุดธูปเทียนให้และอธิษฐานในใจว่า "การลาสิกขาบทครั้งนี้เพื่อจะได้ช่วยมารดาประกอบอาชีพ แต่เป็นการสร้างความลำบากให้มารดา

และญาติต้องพลอยได้รับความกังวล เดือดร้อนเพราะการป่วยไข้ ขอให้อาการป่วยที่เป็นอยู่นี้จงหายเป็นปกติ เมื่อหายแล้วจะอุปสมบทและขอสิ้นชีวิตในสมณเพศ" ตั้งแต่นั้นมาการป่วยจึงทุเลาและหายเป็นปกติ ระยะเวลาระหว่างการลาสิกขาบทออกมาเป็นคฤหัสประมาณ ๕ ปี และอุปสมบทใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๗๗ ที่วัดบางกระสอบ โดยพระอุปัชฌาย์ฉ่ำ คงคสุวณฺโณ วัดท้องคุ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่อดิษ ดิสฺสโร วัดป่าเกด ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระอาจารย์วอน ปุญฺญสิริ วัดสำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

จนกระทั่งหลวงพ่อดำ ปญฺญาย มรณภาพเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๘๓ (ซึ่งเป็นพี่ชายของท่าน และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสต่อจากหลวงพ่อเชย ดิสฺสร) หลวงพ่อจึงได้เป็นเจ้าอาวาสต่อมา และได้รับแต่งตั้งเป็นพระกรรมวาจาจารย์ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ โดยตราตั้งจากพระเทพสุธี เจ้าคณะจังหวัดสมุทรปราการ

การอุปสมบทในครั้งแรก หลวงพ่อได้รับการศึกษาอักขระขอมเพิ่มเติมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจากหลวงพ่อเชย ดิสฺสร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นที่เคารพนับถือว่าเป็นเกจิอาจารย์ที่เรืองกฤตยาองค์หนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ จนเป็นที่เลื่องลือโจษขานกันจนปัจจุบัน

หลวงพ่อเคยเล่าให้ฟังว่า ผู้ที่มีความประสงค์จะปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน (ซึ่งเป็นภิกษุ) ต้องมีศรัทธาอย่างแน่วแน่แท้จริง และต้องสามารถตอบปัญหาธรรมที่เรียกว่า "แก้ศรัทธา" ได้ถูกต้องตรงคำตอบเสียก่อน เช่นปัญหาถามว่า "มีศรัทธาเท่าไร" คำตอบที่ถูกคือ "ศรัทธาจนสิ้นชีวิต" หรือคำตอบอย่างอื่น ที่มีความหมายนัยเดียวกันนี้ จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่แก้ศรัทธาตก ผู้ที่แก้ศรัทธาไม่ตกมักจะแก้เป็นอย่างอื่น เช่นถามว่ามีศรัทธาเท่าไร" ตอบ "ศรัทธาสวนขนัดหนึ่ง" เป็นต้น เมื่อมีผู้ที่แก้ศรัทธาตกแล้ว จะต้องทำการไหว้ครู มีธูป เทียน ข้าวตอกดอกไม้ และอาบน้ำมนต์ ซึ่งต้องปฏิบัติในอุโบสถเสียก่อน จึงได้รับคาถาภาวนาเพื่อให้จิตเป็นสมาธิ ซึ่งแล้วแต่วาสนาบารมีของแต่ละคนที่ได้สั่งสมอบรมมาแต่ปุเรกชาติ เมื่อจิตมีสมาธิดีแล้วจึงได้อบรมขั้นวิปัสสนา ซึ่งหลวงพ่อเชย ดิสฺสร ใช้การกำหนด

ลมหายใจเข้าออกเป็นอารมณ์วิปัสสนา "อานาปาณนสติวิปัสสนากัมมฐาน"

ความจำเป็นที่ต้องลาสิกขาบทของหลวงพ่อในครั้งแรกนั้นยังความอาลัยอาวรณ์ในความเป็นบรรพชิตเป็นอย่างยิ่ง แต่ด้วยความจำเป็น จึงต้องตัดสินใจไปเป็นคฤหัส ดังกล่าวมาแล้ว

การอุปสมบทครั้งหลังท่านได้ออกธุดงค์วัตรเช่นเดียวกับครั้งแรก เพื่อหาสถานที่สงัดปฏิบัติสมณธรรม เช่นภิกษุทั้งหลายปฏิบัติกัน และยังเคยไปศึกษาแนวทางปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่สำนักวัดปากน้ำภาษีเจริญระยะหนึ่งด้วย.

ปรากฏภายหลังจากที่หลวงพ่อเป็นเจ้าอาวาสแล้ว ได้รักษาโรคผีในท้อง (วัณโรค) ซึ่งเป็นโรคติดต่อร้ายแรง และเป็นที่รังเกียจของสังคม (อาจารย์ท่านใดประสิทธิ์ประสาทให้จำไม่ได้) การที่ท่านรับรักษาโรคนี้ เพราะในสมัยนั้นยาแผนปัจจุบันมีราคาแพงและไม่แพร่หลายเช่นปัจจุบัน ผู้ป่วยซึ่งมีฐานะยากจนมาขอให้ท่านรักษาให้ การรักษาของหลวงพ่อให้ผู้ป่วยที่เป็นโรค คือไอออกมาเป็นโลหิต ผอมแห้งและมีอาการหอบ บางรายต้องหามมา อาบน้ำมนต์สามวันแล้วเอาน้ำมนต์ซึ่งเสกด้วยปูนแดง (ปูนกินกับหมาก) ละลายไปกินก่อนนอนทุกวัน ผู้ที่มาให้ท่าน

รักษาส่วนมากหายขาดเป็นปกติ คืออ้วนท้วนแข็งแรงเป็นส่วนมาก นอกจากบางรายที่ไม่ยอมงดอาหารแสลงที่ท่านห้าม เช่นหน่อไม้ ท่านห้ามขาดไม่ให้รับประทาน ผู้ป่วยบางรายไร้ญาติขาดที่พึ่ง หลวงพ่อก็ให้พักอาศัยในวัด และจัดอาหารให้ตามสมควร โดยมิได้มีความรังเกียจแม้แต่น้อย ซึ่งแสดงถึงความเป็นผู้มีเมตตากรุณาต่อมวลมนุษย์อย่างแท้จริง จนกระทั่งในระยะหลังยาแผนปัจจุบันมีประสิทธิภาพ และราคาถูกลงหลวงพ่อจึงงดการรักษา (ค่าบูชาครูในการรักษา ๓ บาท)

การปฏิบัติสมณกิจ หลวงพ่อใช้เวลาระหว่างเข้าพรรษาลงทำวัตร และฟังพระปาติโมกข์มิได้ขาด เมื่อออกพรรษาแล้วภิกษุที่บวชระหว่างเข้าพรรษาลาสิกขาบทหมด เหลือแต่พระที่มีอายุมาก ซึ่งล้วนเป็นพระชรา จึงงดการทำวัตรในพระอุโบสถ เปลี่ยนเป็นทำวัตรที่หน้าพระบูชา บนกุฏิเป็นประจำ

การปกครองภิกษุในปกครอง ท่านถือหลักธรรมดาเป็นบรรทัดฐาน คือนับถือตามอาวุโสมากน้อยตามลำดับ เพราะท่านถือว่าภิกษุในธรรมวินัยของพุทธศาสนานั้นมีศีลเสมอกัน สำหรับภิกษุที่เป็นลูกศิษย์ในท่านท่านจะให้คำแนะนำพร่ำสอนตามควรแก่

สมณเพศ จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดในระหว่างที่หลวงพ่อดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเป็นต้นมา จึงมีความสงบเรียบร้อยโดยตลอด

ตามธรรมดาหลวงพ่อเป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง จึงไม่ปรากฏว่าอาพาธบ่อยนัก เท่าที่จำได้หลวงพ่ออาพาธด้วยโรคริดสีดวงทวาร โรคเบาหวาน และได้รับการรักษาจนหายขาด เคยได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลสงฆ์ ประมาณ ๑ เดือน ด้วยโรคปอดอักเสบ เมื่อปี ๒๕๐๘ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ หลวงพ่อมีอาการกระเสาะกระแสะเรื่อยมาด้วยโรคนิ่ว ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งอาการมีแต่ทรงกับทรุด ด้วยอายุขัยของหลวงพ่อได้สร้างสมอบรมมาเพียงเท่านี้ จึงถึงแก่มรณภาพที่โรงพยาบาลตำรวจ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ น. ด้วยอาการอันสงบ รวมศิริอายุได้ ๗๗ ปี ซึ่งการจากไปครั้งนี้ยังความสลดใจในบรรดาพระสังฆาธิการ ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ และอุบาสก อุบาสิกาเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสแล้ว หลวงพ่อได้ปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุ อันเป็นศาสนสมบัติตลอดมา ทั้งในด้าน ศาสนา และการศึกษา ตามที่พอจะรวบรวมหลักฐานได้ดังนี้

การศาสนา

พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นประธานชักชวนบรรดาผู้มีกุศลศรัทธา หล่อหลวงพ่อพุทธโสธร จำลอง จัดให้มีการสมโภชในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นต้นมา ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายทอง และผู้บริจาครวมทั้งทุนทรัพย์ส่วนตัว รวบรวมปฏิสังขรณ์ ศาลาการเปรียญ กุฏิ และถนน เป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๙๑–๒๔๙๔ รื้อศาลาการเปรียญ (ศาลาห้าห้อง) ซึ่งชำรุด สร้างใหม่ในระหว่างศาลาดิน และพระปรางค์ เป็นศาลายกพื้นสูงที่เห็นปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๙๕ สร้างถนนจากศาลาท่าน้ำ ถึงหน้าพระอุโบสถหลังเก่า

พ.ศ. ๒๔๙๘ สร้างศาลาสามัคคีเป็นกระดานยกพื้น และย้ายหอระฆังหลังเก่าซึ่งชำรุด สร้างขึ้นใหม่

พ.ศ. ๒๕๐๔ รื้อศาลาดินหลังเก่าสร้างเป็นศาลายกพื้น และสำเร็จในปี พ.ศ. ๒๕๐๗

พ.ศ. ๒๕๑๐ รื้อศาลาสามัคคี แล้วสร้างใหม่เป็นศาลาพื้นคอนกรีต และได้ทำพระผงแจกท่านที่ร่วมบริจาคเงินสร้างศาลานี้ด้วย (ปรากฏว่าพระรุ่นนี้หมด)

พ.ศ. ๒๕๑๑ ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวสร้างพระไตรปิฎกชนิดใบลาน เพื่อเป็นศาสนสมบัติในวัด

พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นประธานดำเนินการหาทุนทรัพย์ เพื่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา กำหนดวางศิลาฤกษ์พระอุโบสถ เมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ตรงกับวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

การศึกษา

ขยายที่เรียนเพื่อให้ได้รับนักเรียนเพิ่มขึ้น หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลง โดยให้ใช้ศาลาหอฉัน และใต้ถุนกุฏิเป็นที่เรียนหนังสือของเด็กนักเรียนประชาบาล (ที่ให้เรียนใต้ถุนกุฏิ เพราะถาวรวัตถุ เช่น ศาลาและกุฏิมีน้อย ไม่เหมือนปัจจุบัน)

พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้ติดต่อขอตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อสอนพระ นวก ขึ้น ใช้ศาลาหลังสูงเป็นที่เรียน (ซึ่งต่อมาได้เลิกไปเพราะขาดครูสอน)

พ.ศ. ๒๕๐๑ รวบรวมและเรี่ยไรเงินจำนวนหนึ่ง สร้างโรงเรียนประชาบาลขึ้นเป็นเอกเทศ โดยตั้งชื่อว่าโรงเรียนประชาบาลวัดบางกระสอบ (เชยบุญปลูกราษฎร์อุปถัมภ์)

อาลัยหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๐ กระผมยังจำได้ว่า ได้เข้ามาพักอาศัยอยู่รวมกันกับเด็กวัดบางกระสอบ โดยเป็นเด็กวัดอยู่ในความอุปการะของหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต เหมือนกับเด็กวัดอื่น ๆ อีกหลายคน พวกกระผมอยู่ด้วยกันด้วยความผาสุก สามัคคีรักใคร่ปรองดองแบบพี่น้อง ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งรังแกกันเลย ไม่เคยทำความเดือดร้อนให้กับผู้ใดในหมู่บ้านเรา แม้จะเจ็บไข้ได้ป่วยก็ยังมีหลวงพ่อคอยเอาใจใส่ดูแลรักษาพยาบาลให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ และคอยอบรมสั่งสอนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีที่ควรปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีแต่ความสุขใจ สบายกาย ไม่มีความสุขอื่นใดอีกแล้วที่จะพึ่งได้ นอกจากหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต เท่านั้น นับแต่นี้เป็นต้นไป เด็กวัดบางกระสอบจะห่างเหินกัน แต่จิตใจของพวกกระผมยังระลึกถึงท่านอยู่เสมอ

เมื่อครั้งที่กระผมยังเป็นศิษย์ของหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต อยู่ ท่านได้ปกครองพระภิกษุ สามเณร และคฤหัส ให้ได้รับความสะดวกสบายทุกอย่าง ใครเดือดร้อนก็มาปรึกษาท่าน ท่านก็ให้คำแนะนำไป และขัดสนก็อุดหนุนจุนเจือให้ไปตามกำลังของ

ท่านที่มีอยู่ จึงได้สมญานามว่า "พ่อปกครองลูก" เวลาท่านจะไปทำธุรกิจของสงฆ์ กระผมมักติดตามท่านไปทุกหนทุกแห่งโดยไม่ขาด

ต่อมาเหตุการณ์ก็เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เวลาก็ล่วงเลยไป จากเด็กเป็นผู้ใหญ่ พวกกระผมก็จบการศึกษา มีครอบครัวและมีอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคง ตามความรู้ของทุก ๆ คน จึงได้แยกย้ายออกจากวัด ไปประกอบอาชีพตามฐานะของแต่ละบุคคล พวกกระผมก็ยังระลึกถึงพระคุณของหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต อยู่เสมอ

มาปี พ.ศ. ๒๕๐๔ พวกกระผมรู้ซึ้งถึงพระคุณของท่าน จึงได้พร้อมใจกันร่วมแรงด้วยความสามัคคี ตามความสามารถและศรัทธา พร้อมกันตอบสนองพระคุณของหลวงพ่อด้วยการเคารพระลึกถึง รู้ซึ้งในพระคุณของท่านที่มีต่อศิษย์เด็กวัดบางกระสอบด้วยใจรักและเอ็นดูสงสาร ปีละครั้งด้วยการนำเอาสิ่งของ เครื่องใช้ อาหาร และยารักษาโรค มาถวายเพื่อตอบสนองพระคุณท่าน แต่มิใช่เป็นการทดแทนพระคุณของท่าน เป็นแต่เพียงส่วนน้อยของพวกกระผมที่มีต่อท่านด้วยการเคารพบูชา

ในขณะที่พวกกระผมได้จากวัดบางกระสอบไปประกอบอาชีพนั้น ก็ยังคอยติดตามข่าว และความเคลื่อนไหวของหลวงพ่ออยู่เสมอ จนกระทั่งหลวงพ่อมีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้นหลายครั้งเพราะสังขารของท่าน การเจ็บป่วยแต่ละครั้งทั้งที่วัดและที่โรง-พยาบาล พวกกระผมจะต้องผลัดเปลี่ยนกันเข้าเฝ้าดูแลอาการของท่านอยู่เสมอ จนถึงวาระสุดท้าย

วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เวลา ๑๙.๓๐ น. หลวงพ่อเชย อินฺทโชโต ซึ่งเป็นร่มโพธิ์ทองของพวกกระผม ศิษยานุศิษย์และญาติมิตร ต้องหักสบั้นลงอย่างไม่มีวันที่จะเรียกฟื้นคืนกลับมาได้อีก ต่อไปนี้จะมีใครเล่าที่จะเหมือนหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต

แม้ท่านจะมรณภาพไปแล้วก็ตาม พวกกระผมก็ยังพร้อมเสมอที่จะสนองพระคุณของท่านจนถึงที่สุด โดยการรับเป็นเจ้า-ภาพสวดพระอภิธรรมศพ ครบ ๓๐ วัน ๕๐ วัน ๑๐๐ วัน ๑๕๐ วัน ๒๐๐ วัน ๒๕๐ วัน และ ๓๐๐ วัน เมื่อ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๖

การฌาปนกิจศพท่านครั้งนี้ พวกกระผมได้รวบรวมเงินได้ตามกำลังความสามารถและศรัทธาช่วยกันจัดทำหนังสือ เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดีของหลวงพ่อ ส่วนเงินที่เหลือก็ยังรับช่วยใน

ด้านอื่นอีก ในนามของเด็กวัดบางกระสอบ ขอขอบพระคุณท่านที่มาร่วมฌาปนกิจศพหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต ในวันนี้ มีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่อง พวกกระผมขอน้อมรับผิดด้วยความยินดี และสิ่งใดที่เป็นความดี ขอมอบถวายแด่หลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต ผู้ที่จากโลกไปแล้ว ด้วยเดชะพระบารมีคุณพระศรีรัตนตรัย ขอจงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของหลวงพ่อ เชย อินฺทโชโต สู่สุคติ ณ สรวงสวรรค์ชั้นฟ้าเทอญ

เกษมสุข (สละ) เกตุเภา

ในนามศิษย์วัดบางกระสอบ

อิติปิโส รตนมาลา หรือ พุทธคุณ ๕๖

๑. อิ

อิฏฺโฐ สพฺพญฺญุตญาณํ อิจฺฉนฺโต อาสวกฺขยํ
อิฏฺฐํ ธมฺมํ อนุปฺปตฺโต อิทฺธิมนฺตํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ปรารถนาแล้วซึ่งพระสัพพัญญุตญาณ ปรารถนาอยู่ซึ่งธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งอาสวะ ถึงโดยลำดับแล้ว ซึ่งธรรมอันพระองค์ปรารถนาแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมซึ่งพระพุทธเจ้าผู้มีฤทธิ์ พระองค์นั้นฯ

๒. ติ

ติณฺโณ โย วฏฺฏทุกฺขมฺหา ติณฺณํ โลกานมุตฺตโม
ติสฺโส ภูมี อติกฺกนฺโต ติณฺณโอฆํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ข้ามแล้วจากทุกข์ในวัฏฏะ ผู้สูงสุดกว่าโลกทั้งสาม ผู้ก้าวล่วงแล้วซึ่งภูมิทั้งสาม ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นผู้ข้ามแล้วซึ่งโอฆะทั้ง ๔ มีกาโมฆะเป็นต้นฯ

๓. ปี

ปิโย เทวมนุสฺสานํ ปิโย พฺรหฺมานมุตฺตโม
ปิโย นาคสุปณฺณานํ ปีณินฺทฺริยํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้เป็นที่รักของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ผู้เป็นที่รักอันสูงสุดของพรหมทั้งหลาย ผู้เป็นที่รักอันสูงสุดของนาคและครุฑทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีอินทรีย์บริบูรณ์

๔. โส

โสกา วิรตฺตจิตฺโต โย โสภมาโน สเทวเก
โสกปฺปตฺเต ปโมเทนฺโต โสภวณฺณํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้มีจิตปราศจากความเศร้าโศก ผู้งามในโลกทั้งเทวโลก ยังสัตว์ทั้งหลาย ผู้ถึงแล้วซึ่งความเศร้าโศกให้บันเทิงอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีวรรณะอันงามฯ

๕. ภ

ภชฺชิตา เยน สทฺธมฺมา ภคฺคปาเปน ตาทินา
ภเย สตฺเต ปหาเสนฺโต ภยสนฺตํ นมามิหํฯ

พระสัทธรรมทั้งหลาย อันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงแจกแล้ว ผู้มีบาปอันหักเสียแล้ว ผู้คงที่ ยังสัตว์ทั้งหลาย ผู้กลัว ให้รื่นเริงอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาค พระองค์นั้น ผู้มีภัยอันสงบแล้วฯ

๖. ค

คมิโต เยน สทฺธมฺโม คมาปิโต สเทวกํ
คจฺฉมาโน สิวํ รมฺมํ คมฺยธมฺมํ นมามิหํฯ

พระสัทธรรมอันพระผู้มีพระภาคพระองค์ใด ถึงแล้ว ผู้ยังสัตว์โลกพร้อมทั้งเทวดาให้ถึงแล้ว ผู้ถึงอยู่ซึ่งพระนิพพาน เป็นที่ยินดี เป็นที่เกษม ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาค พระองค์นั้น ผู้มีธรรมอันถึงแล้วฯ

๗. วา

วานา นิกฺขมิ โย ตณฺหา   วาจํ ภาสติ อุตฺตมํ
วานนิพฺพาปนตฺถาย   วายมนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ผู้ออกไปจากตัณหาเครื่องร้อยรัด ย่อมตรัสซึ่งวาจาอันสูงสุด เพื่อประโยชน์แก่อันยังตัณหาเครื่องร้อยรัดให้ดับไป ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้นผู้เพียรอยู่ ฯ

๘. อ

อนสฺสาสกสตฺตานํ   อสฺสาสํ เทติ โย ชิโน
อนนฺตคุณสมฺปนฺโน   อนนฺตคามึ นมามิหํ ฯ

พระชินะอรหันตะเจ้าพระองค์ใด ให้อยู่ซึ่งความหายใจคล่อง แก่สัตว์ทั้งหลาย ผู้หายใจไม่คล่อง ผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยคุณไม่มีที่สุด ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระชินะอรหันตะเจ้าพระองค์นั้น ผู้ถึงซึ่งที่สุดธรรม ฯ

๙. ร

รโต นิพฺพานสมฺปตฺเต รโต โส สตฺตโมจเน
รมฺมาเปติ สตฺเต โย รณจาคํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้ทรงยินดีแล้วในธรรม อันถึงพร้อมซึ่งพระนิพพาน ยินดีแล้วในอันยังสัตว์ให้พ้นจากกิเลสและกองทุกข์ ย่อมยังสัตว์ทั้งหลาย ให้ยินดีในพระนิพพานนี้ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้กำจัดเสียซึ่งข้าศึกคือกิเลสฯ

๑๐. หํ

หญฺญเต ปาปเก ธมฺเม หํสาเปติ ปรํ ชนํ
หํสมานํ มหาวีรํ หนฺตปาปํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมฆ่าเสียซึ่งธรรมทั้งหลายอันลามก ยังชนอื่นให้รื่นเริงอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ยังหมู่สัตว์ให้ร่าเริงอยู่ ผู้มีความเพียรอันยิ่งใหญ่ ผู้มีบาปอันฆ่าเสียแล้วฯ

๑๑. สมฺ

สํขตาสํขเต ธมฺเม สมฺมา เทเสสิ ปาณินํ
สํสารํ สํวิฆาเฏติ สสมฺพุทฺธํ นมามิหํ ฯ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงแสดงแล้วโดยชอบซึ่งธรรมทั้งหลายที่เป็นสังขตะและอสังขตะ แก่สัตว์ทั้งหลายย่อมกำจัดเสียซึ่งสังสารทุกข์ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ตรัสรู้ชอบเอง

๑๒. มา

มาตาว ปาลิโต สตฺเต มานถทฺเธ ปมทฺทิโน
มานิโต เทวสํเฆหิ มานฆฏํ นมามิหํ ฯ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นประดุจมารดาผู้เลี้ยงซึ่งสัตว์ทั้งหลาย ผู้ย่ำยีเสียซึ่งความกระด้างด้วยมานะทั้งหลาย ผู้อันหมู่แห่งเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายนับถือแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ขจัดเสียได้ซึ่งมานะ ฯ

๑๓. สมฺ

สญฺจยํ ปารมึ สมฺมา   สญฺจิตฺวา สุขมตฺตโน
สํขารานํ ขยํ กตฺวา   สนฺตคามึ นมามิหํ ฯ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ก่อสร้างพระบารมีโดยชอบ สั่งสมแล้วซึ่งสุขเพื่อตนกระทำแล้วซึ่งธรรมเป็นเหตุสิ้นไปแห่งสังขารทั้งหลายถึงพระนิพพานอันสงบระงับ ฯ

๑๔. พุทฺ

พุชฺฌิตฺวา จตุสจฺจานิ   พุชฺฌาเปติ มหาชนํ
พุชฺฌาเปนฺตํ สิวํ มคฺคํ   พุทฺธเสฏฺฐํ นมามิหํ ฯ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด ตรัสรู้แล้วซึ่งสัจจะสี่ ยังมหาชนให้รู้อยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ยังสรรพสัตว์ให้รู้อยู่ซึ่งทางอันเกษม ผู้ประเสริฐสุด ฯ

๑๕. โธ

โธติ ราเค จ โทเส จ โธติ โมเห จ ปาณินํ
โธตาสวํ มหาวีรํ โธตเกฺลสํ นมามิหํ ฯ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมขจัดเสียซึ่งราคะ โทสะ โมหะแห่งสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีอาสวะอันขจัดแล้ว ผู้มีความเพียรอันยิ่งใหญ่ ผู้มีกิเลสอันขจัดแล้ว ฯ

๑๖. วิชฺ

วิวิจฺเจว อสทฺธมฺมา วิจิตฺวา ธมฺมเทสนํ
วิเวเก ฐิตจิตฺโต โย วิทิตนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด มีจิตตั้งอยู่แล้วในวิเวกสงัดแล้วจากอสัทธรรม ร้อยกรองแล้วซึ่งพระธรรมเทศนา ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นผู้รู้แล้ว ฯ

๑๗. ชา

ชาติธมฺโม ชราธมฺโม   ชาตฺยนฺโต ปกาสิโต
ชาติเสฏฺเฐน พุทฺเธน   ชาติโมกฺขํ นมามิหํ ฯ

ชาติธรรม ชราธรรม ที่สุดแห่งชาติ อันพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้มีชาติอันประเสริฐสุด ผู้รู้แล้วประกาศแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้พ้นจากชาติ ฯ

๑๘. จ

จยเต ปุญฺญสมฺภาเร   จเยติ สุขสมฺปทํ
จชนฺตํ ปาปกมฺมานิ   จชาเปนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด สั่งสมอยู่ซึ่งสัมภาระเป็นบุญทั้งหลาย ก่อสร้างอยู่ซึ่งความถึงพร้อมแห่งสุข ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ละอยู่ ผู้ให้ละอยู่ ซึ่งกรรมอันลามกทั้งหลาย ฯ

๑๙. ร

รมิตํ เยน นิพฺพานํ　　รกฺขิตํ โลกสมฺปทํ
รชโทสาทิเกฺลเสหิ　　รหิตํ ตํ นมามิหํ ฯ

พระนิพพาน อันพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ทรงยินดีแล้ว ความถึงพร้อมในโลกอันพระพุทธเจ้าพระองค์ใดรักษาแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้เว้นแล้วจากกิเลสมีความยินดีและความคิดประทุษร้ายเป็นต้น ฯ

๒๐. ณ

นมิโตเยว พฺรหฺเมหิ　　นรเทเวหิ สพฺพทา
นทนฺโต สีหนาทํ โย　　นทนฺตํ ตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด อันมนุษย์ เทวดา และพรหมทั้งหลายนอบน้อมแล้ว ในกาลทุกเมื่อ บันลือสีหนาทอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้บันลืออยู่ ฯ

๒๑. สมฺ (ส)

สํขาเร ติวิเธ โลเก สญฺชานาติ อนิจฺจโต
สมฺมานิพฺพานสมฺปตฺโต สมฺปสฺสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด รู้พร้อมอยู่ซึ่งสังขารทั้งหลายในโลกสาม โดยความเป็นของไม่เที่ยง ถึงพร้อมแล้วซึ่งพระนิพพานโดยชอบ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้เห็นอยู่โดยชอบ ฯ

๒๒. ปนฺ (มฺป)

ปกฺกเต โพธิสมฺภาเร ปสฏฺโฐ โส สเทวเก
ปญฺญาย อสโม โหติ ปสนฺนํ ตํ นมามิหํ ฯ

ครั้นเมื่อโพธิสมภาร อันพระพุทธเจ้าพระองค์ใดทรงสร้างมาแล้ว พระองค์เป็นผู้อันมนุษย์และเทวดาสรรเสริญแล้ว ทั้งในโลกนี้พร้อมทั้งเทวโลก หาผู้เสมอด้วยพระปัญญาบ่มิได้มี ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ผ่องแผ้วแล้ว ฯ

๒๓. โน (นฺโน)

โน เทติ นิรยํ คนฺตุํ โน จ ปาปํ อการยิ
โน สโม อตฺถิ ปญฺญาย โนนธมฺมํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมไม่ให้เพื่อจะไปนรก อนึ่ง ไม่ได้ให้กระทำแล้วซึ่งบาป ไม่มีใครเสมอด้วยปัญญา ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีธรรมอันยิ่ง ฯ

๒๔. สุ

สุนฺทโร วรรูเปน สุสฺสโร ธมฺมภาสเน
สุทุทฺทสํ ทิสาเปติ สุคตนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด งามด้วยพระรูปอันประเสริฐมีพระกระแสเสียงอันไพเราะในอันตรัสซึ่งธรรม ให้เห็นอยู่ซึ่งธรรมที่บุคคลเห็นได้ยากนัก ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้เสด็จไปดีแล้ว ฯ

๒๕. ค

คจฺฉนฺโต โลกิยํ ธมฺมํ คจฺฉนฺโต อมตํ ปทํ
คโต โส สตฺตโมเจตุํ คตญฺญ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ถึงอยู่ซึ่งธรรมอันเป็นโลกีย์ ถึงอยู่ซึ่งทางอันไม่ตาย พระพุทธองค์เสด็จไปแล้วเพื่อจะยังสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีพระญาณอันทรงบรรลุแล้ว ฯ

๒๖. โต

โตเสนฺโต วรธมฺเมน โตสฏฺฐาเน สิเว วเร
โตสํ อกาสิ ชนฺตูนํ โตลจิตฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ให้สรรพสัตว์ยินดีอยู่ด้วย พระธรรมอันประเสริฐได้กระทำแล้วซึ่งความยินดีในที่ควรยินดี อันเกษม ประเสริฐ แก่สัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีจิตเที่ยงตรงดุจตราชั่ง ฯ

๒๗. โล

โลเภ ชหติ สมฺพุทฺโธ โลกเสฏฺโฐ คุณากโร
โลเภ สตฺเต ชหาเปติ โลภสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นผู้ตรัสรู้เองแล้ว ย่อมละเสียซึ่งโลภะทั้งหลาย ผู้เป็นบ่อเกิดแห่งคุณ เป็นผู้ประเสริฐสุดในโลก ย่อมยังสัตว์ทั้งหลายให้ละเสียซึ่งโลภะ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ระงับเสียซึ่งความโลภ ฯ

๒๘. ก.

กนฺโต โย สพฺพสตฺตานํ กตฺวา ทุกฺขกฺขยํ ชิโน
กเถนฺโต มธุรํ ธมฺมํ กถาสณฺหํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้ชนะ ล่วงกันดารไปแล้ว กระทำแล้วซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์ เพื่อสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ตรัสอยู่ซึ่งธรรมอันไพเราะ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีถ้อยคำอันไพเราะเสนาะยิ่ง ฯ

๒๙. วิ

วินยํ โย ปกาเสติ　　วิทฺธํเสตฺวา ตโย ภเว
วิเสสญฺญาณสมฺปนฺโน　　วิปฺปสนฺนํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด　ถึงพร้อมแล้วด้วยพระญาณอันวิเศษ กำจัดเสียซึ่งภพทั้งหลาย　ประกาศอยู่ซึ่งอุบายเครื่องแนะนำ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ผ่องแผ้วแล้ว ฯ

๓๐. ทู

ทูเส สตฺเต ปหาเสนฺโต　ทูรฏฺฐานํ ปกาสติ
ทูรํ นิพฺพานมาคมฺม　ทูสหานํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ยังสัตว์ผู้ประทุษร้ายให้รื่นเริงอยู่ ประ-กาศอยู่ซึ่งที่อันไกล อาศัยแล้วซึ่งพระนิพพานอันไกล ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ละเสียซึ่งความประทุษร้าย ฯ

๓๑. อ

อนฺตํ ชาติชราทีนํ อกาสิ ทุปทุตฺตโม
อเนกุสฺสาหจิตฺเตน อสฺสาเสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้สูงสุดกว่าสัตว์สองเท้า ได้ทรงทำแล้วซึ่งที่สุดแห่งทุกข์ทั้งหลาย มีชาติชราเป็นต้น ด้วยจิตมีความอุตสาหะมิใช่น้อย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ให้หายใจคล่องอยู่ ฯ

๓๒. นุตฺ

นุเทติ ราคจิตฺตานิ นุทาเปติ ปรํ ชนํ
นุนอตฺถํ มนุสฺสานํ นุสาสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมบันเทาเสียซึ่งราคะจิตทั้งหลาย ยังชนอื่นให้บันเทาอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อม พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ตามสอนอยู่ซึ่งอรรถอันสละสลวยแก่มนุษย์ทั้งหลาย ฯ

๓๓. ต

ตโนติ กุสลํ ธมฺมํ ตโนติ ธมฺมเทสนํ
ตณฺหาย วิจรนฺตานํ ตณฺหาฆาฏึ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมแผ่ไปซึ่งธรรมอันเป็นกุศล ย่อมแผ่ไปซึ่งพระธรรมเทศนา เพื่อสัตว์ทั้งหลายผู้ต้องเที่ยวไปอยู่ด้วยตัณหา ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ฆ่าเสียซึ่งตัณหา ฯ

๓๔. โร

โรเสนฺเต เนว โกเปติ โรเส เหว น กุชฺฌติ
โรคานํ ราคอาทีนํ โรคสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ไม่โกรธเลย ซึ่งสัตว์ทั้งหลายผู้โกรธอยู่ ไม่เคืองอยู่ซึ่งสัตว์ทั้งหลายผู้เคืองอยู่ทีเดียว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีโรคทั้งหลายมีราคะเป็นต้น อันระงับแล้ว ฯ

๓๕. ปุ

ปุณฺนตํ อตฺตโน ปาปํ   ปุเรนฺตํ ทสปารมี
ปุญฺญวนฺตสฺส ราชสฺส   ปุตฺตภูตํ นมามิหํ ฯ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้า ผู้ละอยู่ซึ่งบาปของพระองค์ ยังบารมี ๑๐ ให้เต็มอยู่ ผู้เป็นบุตรของพระราชาผู้มีบุญ ฯ

๓๖. ริ

ริปุราคาทิภูตํว   ริทฺธิยา ปฏิหญฺญติ
ริตฺตํ กมฺมํ ม กาเรตา   ริยวํสํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ย่อมขจัดเสียซึ่งกิเลสมีราคะดังข้าศึก เป็นต้นด้วยฤทธิ์ ไม่ให้สรรพสัตว์ทำกรรมอันเหลวไหล ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้เป็นอริยวงศ์ ฯ

๓๗. สํ

สมฺปนฺโน วรสีเลน สมาธิปวโร ชิโน
สยมฺภูญาณสมฺปนฺโน สณฺหวาจํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นผู้ชนะ ถึงพร้อมแล้วด้วยศีลอันประเสริฐ มีสมาธิอันประเสริฐ ถึงพร้อมแล้วด้วยพระญาณแห่งบุคคลผู้รู้เอง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีพระวาจาไพเราะ ฯ

๓๘. ทมฺ

ทนฺโต โย สกจิตฺตานิ ทมิตฺวาปี สเทวกํ
ททนฺโต อมตํ เขมํ ทนฺตินฺทฺริยํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ฝึกอยู่ซึ่งจิตทั้งหลายของพระองค์ แม้ทรงทรมานแล้วซึ่งสัตว์โลกเป็นไปกับด้วยเทวโลก ประทานอยู่ซึ่งอมตธรรมอันเกษม ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นผู้มีอินทรีย์อันทรมานแล้ว ฯ

๓๙. ม

มหุสฺสาเหน สมฺพุทฺโธ มหนฺตํ ญาณมาคมิ
มหิตํ นรเทเวหิ มโนสุทฺธํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นผู้ตรัสรู้เอง บรรลุแล้วซึ่งพระญาณอันใหญ่ ด้วยพระอุสสาหะอันใหญ่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้อันนรชนและเทวดาทั้งหลายบูชาแล้ว ผู้มีพระทัยหมดจดแล้ว ฯ

๔๐. สา

สารํ เทติธ สตฺตานํ สาเรติ อมตํ ปทํ
สารถี วิย สาเรติ สารธมฺมํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ประทานอยู่ซึ่งสาระประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ ให้ดำเนินไปอยู่สู่ทางอันไม่ตาย ดังนายสารถียังสัตว์พาหนะให้แล่นไป ฉะนน ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นผู้มีสารธรรม ฯ

๔๑. ร

รมฺมตาริยสทฺธมฺเม รมฺมาเปติ สสาวกํ
รมฺเม ฐาเน วสาเปนฺตํ รณหนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ยังสาวกของพระองค์ให้ยินดีแล้วในพระสัทธรรม อันพระอริยะยินดีแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ยังสาวกให้อยู่ในสถานอันรื่นรมย์ ผู้ขจัดเสียซึ่งข้าศึกคือกิเลส ฯ

๔๒. ฐิ

ฐิโต โย วรนิพฺพาเน ฐิเร ฐาเน สสาวโก
ฐิรํ ฐานํ ปกาเสติ ฐิตธมฺมํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด กับทั้งพระสาวกดำรงอยู่แล้วในพระนิพพาน เป็นสถานอันมั่นคง ทรงประกาศแล้วซึ่งสถานอันมั่นคง ข้าพเจ้าขอนอบน้อมซึ่งพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีธรรมอันดำรงอยู่แล้ว ฯ

๔๓. สตุ

สทฺธมฺมํ เทสยิตฺวาน　สนฺตํ นิพฺพานปาปกํ
สมาหิตํ สสาวกํ　สนฺตจิตฺตํ นมามิหํ ฯ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้า กับทั้งพระสาวกผู้แสดงแล้วซึ่งพระสัทธรรม อันยังสรรพสัตว์ให้ถึงซึ่งพระนิพพาน อันรำงับแล้ว ผู้มีจิตตั้งมั่น มีจิตสงบแล้ว ฯ

๔๔. ถา

ถานํ นิพฺพานสํขาตํ　ถาเมนาธิคโต มุนิ
ถาเน สคฺคสิเว รมฺเม　ถาเปนฺตํ ตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นมุนี บรรลุแล้วซึ่งสถานอันบัณฑิตนับพร้อมแล้วว่าพระนิพพาน ด้วยความเพียร ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ยังสัตว์ทั้งหลายให้ดำรงอยู่ในสวรรค์และพระนิพพาน อันเป็นสถานน่ารื่นรมย์ ฯ

๔๕. เท

เทนฺโต โย สคฺคนิพฺพานํ เทวมนุสฺสปาณินํ
เทนฺตํ ธมฺมวรํ ทานํ เทวเสฏฺฐํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ประทานอยู่ซึ่งสวรรค์และนิพพานแก่เทวดา มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ประเสริฐกว่าเทวดาและมนุษย์ ผู้ประทานอยู่ซึ่งพระธรรมอันประเสริฐเป็นทาน ฯ

๔๖. ว

วนฺตราคํ วนฺตโทสํ วนฺตโมหํ อนาสวํ
วนฺทิตํ เทวพฺรหฺเมหิ วรํ พุทฺธํ นมามิหํ ฯ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ผู้มีราคะ โทสะ โมหะ อันคายเสียแล้ว ไม่มีอาสวะ ผู้อันเทวดาและพรหมทั้งหลายถวายบังคมแล้ว ฯ

๔๗. ม

มหตา วิริเยนาปิ　　มหนฺตํ ปารมึ อกา
มนุสฺสเทวพฺรหฺเมหิ　　มหิตํ ตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด　　ก่อสร้างซึ่งพระบารมีอันยิ่งใหญ่ แม้ด้วยความเพียรอันยิ่งใหญ่　ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น　ผู้อันมนุษย์เทวดาและพรหมทั้งหลายบูชาแล้ว ฯ

๔๘. นุสฺ

นุนธมฺมํ ปกาเสนฺโต　นุทนฺตฺถาย ปาปกํ
นุนทุกฺขาธิปนฺนานํ　　นุทาปิตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด　　ประกาศอยู่ซึ่งพระธรรมอันสละสลวย　เพื่ออันบันเทาเสียซึ่งกรรมอันลามก　แก่สัตว์ทั้งหลายผู้นอนจมแล้วในทุกข์โดยแท้　ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น　ผู้ยังทุกข์ให้บันเทาแล้ว ฯ

๔๙. สา

สาวกานํ นุสาเสติ สารธมฺเม จ ปาณินํ
สารธมฺมํ มนุสฺสานํ สาสิตํ ตํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ทรงพร่ำสอนอยู่ซึ่งพระธรรมอันเป็นสาระทั้งหลาย แก่สาวกและสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้สั่งสอนแล้วซึ่งพระธรรมอันเป็นแก่นสาร แก่มนุษย์ทั้งหลายฯ

๕๐. นํ

นนฺทนฺโต วรสทฺธมฺเม นนฺทาเปติ มหามุนิ
นนฺทภูเตหิ เทเวหิ นนฺทนียํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นมหามุนี บันเทิงอยู่ในพระสัทธรรมอันประเสริฐ ยังสรรพสัตว์ให้บันเทิงอยู่ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้อันเทวดาผู้มีความยินดีทั้งหลายพึงชื่นชมฯ

๕๑. พุทฺ

พุชฺฌิตาริยสจฺจานิ พุชฺฌาเปติ สเทวกํ
พุทฺธญาเณหิ สมฺปนฺนํ พุทฺธํ สมฺมา นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ยังสัตวโลกกับทั้งเทวโลก ให้ตรัสรู้อยู่ซึ่งอริยสัจอันพระองค์ตรัสรู้แล้วทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยพระญาณของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ฯ

๕๒. โธ

โธวิตพฺพํ มหาวีโร โธวนฺโต มลมตฺตโน
โธวิตฺวา ปาณินํ ปาปํ โธตเกฺลสํ นมามิหํฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ผู้มีความเพียรอันยิ่งใหญ่ ชำระอยู่ซึ่งมลทินควรชำระของพระองค์ ชำระแล้วซึ่งบาปของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีกิเลสอันชำระแล้ว ฯ

๕๓. ภ

ภยมาปนฺนสตฺตานํ ภยํ หาเปติ นายโก
ภเว สพฺเพ อติกฺกนฺโต ภยสนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ก้าวล่วงแล้วซึ่งภพทั้งปวง เป็นนายกผู้แนะนำของสัตว์ทั้งหลายที่ถึงแล้วซึ่งภัย ให้ละอยู่ซึ่งภัยได้ ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีภัยอันสงบแล้ว ฯ

๕๔. ค

คธิโต เยน สทฺธมฺโม คตญฺญาเณน ปาณินํ
คณฺหนียํ วรธมฺมํ คณฺหาเปนฺตํ นมามิหํ ฯ

พระสัทธรรมอันพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้ตรัสรู้แล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ยังสรรพสัตว์ให้ถือเอาอยู่ ซึ่งธรรมอันประเสริฐที่ควรถือเอา ด้วยพระญาณอันพระองค์ทรงบรรลุแล้ว ฯ

๕๕. วา

วาปิตํ ปวรํ ธมฺมํ　วานโมกฺขาย ภิกฺขุนํ
วาสิตํ ปวเร ธมฺเม　วานหานํ นมามิหํ ฯ

พระธรรมอันบวร อันพระพุทธเจ้าพระองค์ใดให้ทรงแพร่หลายไปแล้ว แก่ภิกษุทั้งหลาย เพื่ออันให้พ้นจากตัณหาเครื่องร้อยรัด ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้ถึงความเป็นผู้มีอำนาจในธรรมอันบวร ผู้ละเสียซึ่งตัณหาเครื่องร้อยรัดทั้งมวล ฯ

๕๖. ติ

ติณฺโณ โส สพฺพปาเปหิ ติณฺโณ สคฺคา ปติฏฺฐิโต
ติเร นิพฺพานสํขาเต　ติกฺขญาณํ นมามิหํ ฯ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด พ้นแล้วจากบาปทั้งปวง พ้นแล้วจากสวรรค์ ตั้งมั่นแล้วที่ฝั่งคือ พระนิพพาน ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ผู้มีพระญาณอันเฉียบแหลม ฯ

๑๑. อิ ติ ปิ โส เต็มที่

อิติปิ โส ภควา อรหํ

อิติปิ โส ภควา สมฺมาสมฺพุทฺโธ

อิติปิ โส ภควา วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน

อิติปิ โส ภควา สุคโต

อิติปิ โส ภควา โลกวิทู

อิติปิ โส ภควา อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ

อิติปิ โส ภควา สตฺถา เทวมนุสฺสานํ

อิติปิ โส ภควา พุทฺโธ

อิติปิ โส ภควา ภควาติ ฯ

๑๒. อิ ติ ปิ โส แปดทิศ

อิ ร ชา ค ต ร สา
ติ หํ จ โต โร ถิ นํ
ปิ สมฺ ร โล ปุ สตฺ พุทฺ
โส มา ณ ก ริ ถา โธ
ภ สมฺ สมฺ วิ ส เท ภ
ค พุทฺ ปนฺ ทู ทมฺ ว ค
วา โธ โน อ ม ม วา
อ วิชฺ สุ นุตฺ สา นุสฺ ติ

๑๓. อิ ติ ปิ โส แปลงรูป

ก วิ โล ทู โต อ ค นุตฺ สุ ต โน โร ปนฺ ปุ
สมฺ ริ ณ ส ร ทมฺ จ ม ชา สา วิชฺ ร โธ ถิ
พุทฺ สตฺ สมฺ ถา มา เท สมฺ ว หํ ม ร นุสฺ อ สา
วา นํ ค พุทฺ ภ โธ โส ภ ปิ ค ติ วา อิ ติ

๑๔. อิ ติ ปี่ โส กรึงไตรภพ

อิ ติ ติ วา ปี่ ค โส ภ ภ โธ ค พุทฺ วา นํ

อา สา ร นุสฺ หํ ม สมฺ ว มา เท สมฺ ถา พุทฺ สตฺ

โธ ถิ วิชฺ ร ชา สา จ ม ร ทมฺ ณ ส สมฺ ริ

ปนฺ ปุ โน โร สุ ต ค นุตฺ โต อ โล ทู ก วิ

๑๕. อิ ติ ปี่ โส นารายณ์คายจักร

ติ อิ วา ติ ค ปี่ ภ โส โธ ภ พุทฺ ค นํ วา

สา อ นุสฺ รม หํ ว สมฺ เท มา ถา สมฺ สตฺ พุทฺ

ถิ โธ ร วิชฺ สา ชา ม จ ทมฺ ร ส ณ ริ สมฺ

ปุ ปนฺ โร โน ตฺ สุ นุตฺ ค อ โต ทู โล วิ ก

๑๖. หัวใจอิติปิโส

อ	คือ	อรหํ
สํ	,,	สมฺมาสมฺพุทฺโธ
วิชฺ	,,	วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน
สุ	,,	สุคโต
โล	,,	โลกวิทู อนุตฺตโร
ปุ	,,	ปุริสทมฺมสารถิ
ส	,,	สตฺถา เทวมนุสฺสานํ
พุ	,,	พุทฺโธ
ภ	,,	ภควา

คำอธิษฐานเวลาสวดมนต์

เวลาจะดับจิตขอให้คิดได้
ขออย่าให้มีมารมาผจญเข้าดลใจ
ขอเทพไทยจงเล็งเห็นเป็นพยาน
ขอให้พบดวงแก้วขอให้แคล้วจากบ่วงมาร
ขอให้สำเร็จอรหัตตัดกิเลส
ข้ามเขตแคว้นแดนสงสาร
ขอให้ประสพพบพระนิพาน
อันเป็นที่เกษมสำราญสุขกายใจ
สิ่งใดชอบขอจงได้อย่าช้านัก
สิ่งใดรักขอให้สมอารมณ์หมาย
ขอให้พบพระทุกชาติอย่าคลาดคลาย
อย่าให้ตายในท่ามกลางอายุปัจจุบัน
แม้ยังมิได้สำเร็จอรหัต
ขอให้ได้ประสพมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ
อย่าได้ข้องขัดทรัพย์สินทุกสิ่งสรรพ์
คนใจบาปหยาบช้าใจอธรรม์
ขออย่าได้พานพบประสพเลย.

รวมคำอธิษฐานที่จำเป็น

สำหรับพุทธศาสนิกชนใช้ปฏิบัติในโอกาสต่าง ๆ กัน

ก่อนอธิษฐานสิ่งใดควรเริ่มภาวนา

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

คำบูชาพระรัตนตรัย

อิเมหิ สักกาเรหิ พุทธัง อภิปูชะยามิ
อิเมหิ สักกาเรหิ ธัมมัง อภิปูชะยามิ
อิเมหิ สักกาเรหิ สังฆัง อภิปูชะยามิ

อาราธนาศีลห้า

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะสะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

อาราธนาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ กัตอัญชะลี อันธิวะรัง อะยาจะถะ สันติธะ สัตตาปปะระชัก ขะชาติกา เทเสตุ ธัมมัง อนุกัมปิมัง ปะชัง

อาราธนาพระปริต

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะทุกขะ วินาสายะ ปะริตตังพรูถะมังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะภะยะ วินาสายะ ปะริตตังพรูถะมังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา สัพพะโรคะ วินาสายะ ปะริตตังพรูถะมังคะลัง

ถวายข้าวพระพุทธ

อิมัง สูปะพยัญชะนะ สัมปันนัง สาลีนัง โภชะนัง อุทะกัง วะรัง พุทธัสสะ ปูเชมิ

คำแปลถวายข้าวพระพุทธ

ข้าพเจ้าขอบูชาข้าวสาลี พร้อมทั้งแกงและกับ และน้ำ อันประเสริฐนี้ แด่พระพุทธเจ้า

ลาข้าวพระพุทธ

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ

คำแปลลาข้าวพระพุทธ

ข้าพเจ้าขอส่วนที่เหลือ เป็นมงคล

คำถวายสังฆทานอุทิศผู้ตาย

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัญเจวะ มาตาปิตุอาทีนัญจะ ญาตะกานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ สุขายะ

คำแปลถวายสังฆทานอุทิศผู้ตาย

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย แก่ญาติทั้งหลาย มีบิดามารดาเป็นต้นด้วย (ที่ละโลกนี้ไป) ตลอดกาลนาน เทอญฯ

คำถวายสังฆทาน

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง, หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปลถวายสังฆทาน

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญ

คำถวายสลากภัต

เอตานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ อะสุกัฏฐาเน ฐะปิตานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ เอตานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

คำแปลถวายสลากภัต

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายภัตตาหารกับทั้งบริวารทั้งหลายอันตั้งไว้ ณ ที่โน้น แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับซึ่งภัตตาหารกับบริวารทั้งหลายนั้น เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ

คำถวายทานสามัญ

อิทัง เม ทานัง มาตาปิตุอาทีนัง ญาตะกานัง สังวัตตะตุ มัยหัง มาตาปีตาทะโย ญาตะกา อิมัสสะ ทานัสสะ ปัตติง ละภันตุ มะมะ เจตะสา

คำแปลถวายทานสามัญ

ขอทานของข้าพเจ้านี้ จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลาย, มีบิดามารดาเป็นต้น ขอญาติทั้งหลายมีบิดามารดาเป็นต้นของข้าพเจ้าจงได้รับส่วนแห่งทานนี้ ตามความตั้งใจของข้าพเจ้าเถิด

คำสักการะพระภูมิ

อิติ สุคะโต อะระหัง พุทโธ นะโมพุทธายะ ปะฐะวีคงคา พระภูมมะเทวา ขะมามิหัง.

คำถวายสังเวยพระภูมิ อิมัง โภชะนาหารัง ชะยะมังคะละภุมมัสสะ ปูเชมิ.

คำลาพระภูมิ เสลานิ มังคะลานิ ยาจามิ.

คำบูชาดอกไม้ธูปเทียนพระภูมิ อิมานิ มาลาปุปผะคันธะทัณฑะทีปะธูปาทิ สักการานิ ชะยะมังคะละภุมมัสสะ ปูเชมิ.

คำอธิษฐานเวลาทำบุญ

สุทินนัง วะตะ เม ทานัง, อาสะวักขะยาวะหัง โหตุ.

ขอทานที่ข้าพเจ้าถวายดีแล้วนี้ จงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าหมดความเศร้าหมองใจเถิด

คำถวายเครื่องสังเวยพระภูมิ

ภุมมัสมิง ทิสาภาเค สันติเทวา มะหิทธิกา เตปิ อัมเห อะนุรักขันตุ อะโรคะเยนะ สุเขนะ จะ สูปะพยัญชนะสัมปันนัง ปะริภุญชันตุ เทวะตา ชะยะมังคะลานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ เม.

คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

อิมานิ มะยัง ภันเต วัสสิกะสาฏิกานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ วัสสิกะสาฏิกานิ สะปะริวารานิ ปฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง, หิตายะ สุขายะ ฯ

คำแปลถวายผ้าอาบน้ำฝน

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนทั้งหลายเหล่านี้แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับซึ่งผ้าอาบน้ำฝนทั้งหลายนี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำถวายผ้าป่า

เอตานิ มะยัง ภันเต บังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ เอตานิ จีวะรานิ ปฏิคคันหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

คำแปลถวายผ้าป่า

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อมถวายจีวรเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับจีวร กับทั้งของที่เป็นบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ ฯ

คำภาวนาเวลารดน้ำศพ

อิทัง มะตะกะสะรีรัง, อุทะกัง วิยะ, สิญจิตัง อะโหสิกัมมัง

ขอศพนี้ จงให้อโหสิกรรม เหมือนน้ำที่ข้าพเจ้าได้รดแล้วนี้เถิด

คำภาวนาเวลาไปเยี่ยมศพ

อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง

เราก็จะต้องตายแน่ทีเดียว

คำถวายผ้าไตรอุทิศแก่ผู้ตาย

อิมานิ มะยัง ภันเต ติจีวะรานิ อยยัสสะ เทมะ สาธุ โน ภันเต อะยัง ติจีวะระปูชา วิปาโก อัมหากัง มาตาปิตุอาทีนัง ญาตีนัง กาละกะตานัง สังวัตตะตุ อัมหากัง มาตาปิตุอาทะโย ญาตะกา ทานะปัตติง ละภันตุ อัมหากัง เจตะสา

คำแปลถวายผ้าไตรอุทิศแก่ผู้ตาย

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายจีวรเหล่านี้ แด่พระผู้เป็นเจ้า ขอผลแห่งการบูชาด้วยไตรจีวรนี้ จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ผู้ล่วงลับไปแล้ว ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอญาติทั้งหลายมีบิดามารดาเป็นต้น ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงได้รับส่วนแห่งทาน, ตามความตั้งใจของข้าพเจ้าเถิด

คำภาวนาเวลาทอดผ้าศพให้พระบังสุกุล

นามะรูปัง อะนิจจัง, นามะรูปัง ทุกขัง, นามะรูปัง อะนัตตา

คำแปลเวลาทอดผ้าศพให้พระบังสุกุล

นามรูป ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัวตน

คำภาวนาเวลาเผาศพ

อะยัมปี โข เม กาโย เอวัง ภาวี เอวัง ธัมโม เอวัง อะนะตีโต

คำแปลเวลาเผาศพ

กายของเรานี้ ต้องเป็นอย่างนี้เหมือนกัน มีอย่างนี้เป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

การกรวดน้ำ

เมื่อพระเริ่มกล่าวอนุโมทนาขึ้นว่า ยะถา ฯ พึงหยิบน้ำที่เตรียมไว้นั้น เทลงในที่รองรับ พร้อมด้วยตั้งใจนึก (คำกรวดน้ำ) ผู้ที่ว่าภาษาบาลีไม่ได้ พึงตั้งใจอธิษฐานอุทิศแผ่ส่วนกุศล และตั้งความปรารถนาตามสมควรว่าดังนี้

กรวดน้ำ อิมินา ปุญญะกัมเมนะ, อุปัชฌายา คุณุตตะรา, อาจะริยูปะการา จะ, มาตาปีตา จะ ญาตะกา, ปิยามะมัง สุริโย จันทิมา ราชา คุณะวันตา นะราปิ จะ พรหมะมารา จะ อินทา จะ, โลกะปาลา จะ เทวะตา ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ มัชฌัตตา เวริกาปี จะ สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ ปุญญานิ ปะกะตานิ เม สุขัญจะ ติวิธัง เทนตุ ขิปปัง ปาเปถะ โว มะตัง ฯ

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ อิมินา อุททิสเสนะ จะ ขิปปาหัง สุละเภ เจวะ ตัณหุปาทานะเฉทะนัง เยสันตาเน หินา ธัมมา ยาวะ นิพพานะโต มะมัง นัสสันตุ สัพพะทาเยวะ ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว อุชุจิตตัง สะติปัญญา สัลเลโข วิริยัมหินา มารา ละภันตุ โนกาสัง กาตุญจะ วิริเยสุ เม พุทธาทิปะวะโร นาโถ ธัมโม นาโถ วะรุตตะโม นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง เต โสตตะมานุภาเวนะ มาโรกาสัง ละภันตุ มา ฯ

กรวดน้ำย่อ อิทัง เม ญาตีนัง โหตุ สุขิตาโหนตุ ญาตะโย (ถ้ากรวดน้ำเป็นหมู่ หรือแทนหลาย ๆ คน ให้เปลี่ยนคำว่า เม เป็น โน)

คำอาราธนาพระผงหลวงพ่อเชย

ว่านะโมสามจบ และว่าคาถาดังนี้.–

พุทธัง อาราธนานัง
ธัมมัง อาราธนานัง
สังฆัง อาราธนานัง

นะมะพะทะ อันธะกาโร นะโอนะทา นะปิดตา โมมิเห็น พุทธปิดปาก ธาปิดหู ยะบังตัวกู จักขุพุทโธ นะโกหากุ

วันทาเสมา

ว่า นะโม ๓ จบ

อิมัง อัคคีพะหูบุบผัง ปะทีปะทุมัง พุทธบูชา ธัมมะบูชา สังฆะบูชา เสมายัง อะหังปูเชมิ

อุกาสะวันทามิ อาราเม พัทธเสมายัง โพธิรุกขัง เจติยัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะเมภันเต สาธุ สาธุ อนุโมทามิฯ

บูชาพระประธาน

อิมัง อัคคีพะหูบุบผัง ปะทีปะทุมัง พุทธบูชา ธัมมะบูชา สังฆะบูชา ติโลกะนาถัง อะหังปูเชมิ

บูชาผ้าไตรก่อนเข้าประเคนพระอุปัชฌาย์

อิมัง อัฏฐะปะริกขารัง สะปะริวารัง กุละปุตตัสสะ นิยยาเทมะ พุทธะสาสะเน กุละปุตตัง ปัพพาเชตุง อาสวักขยา-วะหัง นิพพานะปัจจะโยโหตุฯ

วิธีทำวัตร

ทำวัตรเช้า

เมื่อทำสักการบูชาพระเสร็จแล้ว พึงนั่งคุกเข่าประณมมือพร้อมกัน ผู้เป็นประธานกล่าวคำนมัสการนำให้ว่าตาม ดังต่อไปนี้

(คำนมัสการ)

อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ ภควา, พุทฺธํ ภควนฺตํ อภิวาเทมิ.

(กราบลงหนหนึ่ง)

สฺวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม, ธมฺมํ นมสฺสามิ.

(กราบลงหนหนึ่ง)

สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สงฺฆํ นมามิ.

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หนฺท มยํ พุทฺธสฺส ภควโต ปุพฺพภาคนมการํ กโรมเส.

(ปุพฺพภาคนมการ)

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ หน)

(นำ) หนฺท มยํ พุทฺธาภิถุตึ กโรม เส.

(พุทฺธาภิถุติ)

โย โส ตถาคโต อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ, วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน สุคโต โลกวิทู, อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถา เทวมนุสฺสานํ พุทฺโธ ภควา, โย อิมํ โลกํ สเทวกํ สมารกํ สพฺรหฺมกํ, สสฺสมณพฺราหฺมณึ ปชํ สเทวมนุสฺสํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทสิ, โย ธมฺมํ เทเสสิ อาทิกลฺยาณํ มชฺเฌกลฺยาณํ ปริโยสานกลฺยาณํ, สาตฺถํ สพฺยญฺชนํ เกวลปริปุณฺณํ ปริสุทฺธํ พฺรหฺมจริยํ ปกาเสสิ, ตมหํ ภควนฺตํ อภิปูชยามิ ตมหํ ภควนฺตํ สิรสา นมามิ.

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หนฺท มยํ ธมฺมาภิถุตึ กโรม เส.

(ธมฺมาภิถุติ)

โย โส สฺวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม, สนฺทิฏฺฐิโก อกาลิโก เอหิปสฺสิโก, โอปนยิโก ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญฺญูหิ, ตมหํ ธมฺมํ อภิปูชยามิ ตมหํ ธมฺมํ สิรสา นมามิ.

(กราบลงหนหนึ่ง)

(นำ) หนฺท มยํ สงฺฆาภิถุตึ กโรม เส.

(สงฺฆาภิถุติ)

โย โส สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, อุชุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, ญายปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สามีจิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, ยทิทํ จตฺตาริ ปุริสยุคานิ อฏฺฐ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิเณยฺโย อญฺชลีกรณีโย, อนุตฺตรํ ปุญฺญกฺเขตฺตํ โลกสฺส, ตมหํ สงฺฆํ อภิปูชยามิ ตมหํ สงฺฆํ สิรสา นมามิ,

(กราบลงหนหนึ่ง)

ต่อไปนี้นั่งตามปรกติแล้วสวด รตนตฺตยปฺปณามคาถา

(นำ) หนฺท มยํ รตนตฺตยปฺปณามคาถาโย ภาณาม เส.
ถ้าสวด สํเวคปริกิตฺตนปาฐ ด้วย ให้ว่านำรวมกัน ดังนี้

หนฺท มยํ รตนตฺตยปฺปณามคาถาโย เจว สํเวคปริกิตฺตนปาฐญฺจ ภณาม เส.

(รตนตฺตยปฺปณามคาถา)

พุทฺโธ สุสุทฺโธ กรุณามหณฺณโว,
โยจฺจนฺตสุทฺธพฺพรญาณโลจโน,
โลกสฺส ปาปูปกิเลสฆาตโก,

วนฺทามิ พุทฺธํ อหมาทเรน ตํ.
ธมฺโม ปทีโป วิย ตสฺส สตฺถุโน,
โย มคฺคปากามตเภทภินฺนโก,
โลกุตฺตโร โย จ ตทตฺถทีปโน,
วนฺทามิ ธมฺมํ อหมาทเรน ตํ.
สงฺโฆ สุเขตฺตาภยติเขตฺตสญฺญิโต,
โย ทิฏฺฐสนฺโต สุคตานุโพธโก,
โลลปฺปหีโน อริโย สุเมธโส,
วนฺทามิ สงฺฆํ อหมาทเรน ตํ.
อิจฺเจวเมกนฺตภิปูชเนยฺยกํ,
วตฺถุตฺตยํ วนฺทยตาภิสงฺขตํ,
ปุญฺญํ มยา ยํ มม สพฺพุปทฺทวา,
มา โหนฺตุ เว ตสฺส ปภาวสิทฺธิยา.

(สํเวคปริกิตฺตนปาฐ)

อิธ ตถาคโต โลเก อุปฺปนฺโน อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ, ธมฺโม จ เทสิโต นิยฺยานิโก อุปสมิโก ปรินิพฺพานิโก สมฺโพธคามี สุคตปฺปเวทิโต, มยนฺตํ ธมฺมํ สุตฺวา เอวํ ชานาม, ชาติปิ ทุกฺขา ชราปิ ทุกฺขา มรณมฺปิ ทุกฺขํ, โสกปริเทวทุกฺขโทมนสฺสุปายาสาปิ ทุกฺขา, อปฺปิเยหิ สมฺป-

โยโค ทุกฺโข ปีเยหิ วิปฺปโยโค ทุกฺโข, ยมฺปิจฺฉํ น ลภติ ตมฺปิ ทุกฺขํ, สงฺขิตฺเตน ปญฺจุปาทานกฺขนฺธา ทุกฺขา, เสยฺยถีทํ, รูปูปาทานกฺขนฺโธ, เวทนูปาทานกฺขนฺโธ, สญฺญูปาทานกฺขนฺโธ, สงฺขารูปาทานกฺขนฺโธ, วิญฺญาณูปาทานกฺขนฺโธ, เยสํ ปริญฺญาย, ธรมาโน โส ภควา, เอวํ พหุลํ สาวเก วิเนติ, เอวํ ภาคา จ ปนสฺส ภควโต สาวเกสุ อนุสาสนี, พหุลา ปวตฺตติ, รูปํ อนิจฺจํ, เวทนา อนิจฺจา, สญฺญา อนิจฺจา, สงฺขารา อนิจฺจา, วิญฺญาณํ อนิจฺจํ, รูปํ อนตฺตา, เวทนา อนตฺตา, สญฺญา อนตฺตา, สงฺขารา อนตฺตา, วิญฺญาณํ อนตฺตา, สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจา, สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตาติ. เต มยํ, โอติณฺณามฺห ชาติยา ชรามรเณน, โสเกหิ ปริเทเวหิ ทุกฺเขหิ โทมนสฺเสหิ อุปายาเสหิ, ทุกฺโขติณฺณา ทุกฺขปเรตา, อปฺเปวนามิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส อนฺตกิริยา ปญฺญาเยถาติ. จิรปรินิพฺพุตมฺปิ ตํ ภควนฺตํ อุทฺทิสฺส อรหนฺตํ สมฺมาสมฺพุทฺธํ, สทฺธา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตา, ตสฺมึ ภควติ พฺรหฺมจริยํ จราม, ภิกฺขูนํ สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา.[๑] ตํ โน พฺรหฺมจริยํ อิมสฺส เกวลสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส อนฺตกิริยาย สํวตฺตตุ.

---

๑. ถ้าสามเณรสวด พึงเว้นคำว่า ภิกฺขูนํ สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา ฯ

ทำวัตรเย็น

วิธีสักการบูชาและคำนมัสการเหมือนทำวัตรเช้า ต่อนี้ไป ผู้เป็นประธานว่านำสวด ปุพฺพภาคนมการ และ พุทฺธานุสฺสตินย เป็นต้น

(นำ) ยมมฺห โข มยํ ภควนฺตํ สรณํ คตา อรหนฺตํ สมฺมาสมฺพุทฺธํ, ยํ ภควนฺตํ อุทฺทิสฺส ปพฺพชิตา, ยสฺมึ ภควติ พฺรหฺมจริยํ จราม, ตมฺมยํ ภควนฺตํ สธมฺมํ สสงฺฆํ ยถารหํ อาโรปิเตหิ สกฺกาเรหิ อภิปูชยิตฺวา อภิวาทนํ กริมฺหา, หนฺททานิ มยํ ตํ ภควนฺตํ วาจาย อภิคายิตุํ, ปุพฺพภาคนม-การญฺเจว พุทฺธานุสฺสตินยญฺจ กโรม เส.

(ปุพฺพภาคนมการ)

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ หน)

(พุทฺธานุสฺสตินย)

ตํ โข ปน ภควนฺตํ เอวํ กลฺยาโณ กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคโต, อิติปิ โส ภควา อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ วิชฺชา-จรณสมฺปนฺโน สุคโต โลกวิทู, อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ สตฺถา เทวมนุสฺสานํ พุทฺโธ ภควาติ.

(นำ) หนฺท มยํ พุทฺธาภิคีตึ กโรม เส.

(พุทฺธาภิคีติ)

พุทฺธวารหนฺตวรตาทิคุณาภิยุตฺโต,
สุทฺธาภิ ญาณกรุณาหิ สมาคตตฺโต,
โพเธสิ โย สุชนตํ กมลํว สูโร,
วนฺทามหํ ตมรณํ สิรสา ชิเนนฺทํ.

พุทฺโธ โย สพฺพปาณีนํ สรณํ เขมมุตฺตมํ,
ปฐมานุสฺสติฏฺฐานํ วนฺทามิ ตํ สิเรนหํ.
พุทฺธสฺสาหสฺมิ ทาโสว พุทฺโธ เม สามิกิสฺสโร,
พุทฺโธ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ วิธาตา จ หิตสฺส เม.
พุทฺธสฺสาหํ นิยฺยาเทมิ สรีรญฺชีวิตญฺจิทํ,
วนฺทนฺโตหํ จริสฺสามิ พุทฺธสฺเสว สุโพธิตํ.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ พุทฺโธ เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน วฑฺเฒยฺยํ สตฺถุ สาสเน.
พุทฺธํ เม วนฺทมาเนน ยํ ปุญฺญํ ปสุตํ อิธ
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยน วาจาย ว เจตสา วา,
พุทฺเธ กุกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ,
พุทฺโธ ปฏิคฺคณฺหตุ อจฺจยนฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว พุทฺเธ.

(นำ) หนฺท มยํ ธมฺมานุสฺสตินยํ กโรม เส.

(ธมฺมานุสฺสตินย)

สฺวากฺขาโต ภควตา ธมฺโม สนฺทิฏฺฐิโก อกาลิโก เอหิปสฺสิโก, โอปนยิโก ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญฺญูหีติ.

(นำ) หนฺท มยํ ธมฺมาภิคีตึ กโรม เส.

(ธมฺมาภิคีติ)

สฺวากฺขาตตาทิคุณโยคฺวเสน เสยฺโย,
โย มคฺคปากปริยตฺติวิโมกฺขเภโท,
ธมฺโม กุโลกปตนา ตทธาริธารี,
วนฺทามหํ ตมหรํ วรธมฺมเมตํ.

ธมฺโม โย สพฺพปาณีนํ สรณํ เขมมุตฺตมํ,
ทุติยานุสฺสติฏฺฐานํ วนฺทามิ ตํ สิเรนหํ.
ธมฺมสฺสาหสฺมิ ทาโสว ธมฺโม เม สามิกิสฺสโร,

ธมฺโม ทุกฺขสฺส ฆาตา จ วิธาตา จ หิตสฺส เม.
ธมฺมสฺสาหํ นิยฺยาเทมิ สรีรญฺชีวิตญฺจิทํ,
วนฺทนฺโตหํ จริสฺสามิ ธมฺมสฺเสว สุธมฺมตํ.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ ธมฺโม เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน วฑฺเฒยฺยํ สตฺถุ สาสเน.
ธมฺมํ เม วนฺทมาเนน ยํ ปุญฺญํ ปสุตํ อิธ,
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยน วาจาย ว เจตสา วา,
ธมฺเม กุกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ,
ธมฺโม ปฏิคฺคณฺหตุ อจฺจยนฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว ธมฺเม.

(นำ) หนฺท มยํ สงฺฆานุสฺสตินยํ กโรม เส.

(สงฺฆานุสฺสตินย)

สุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, อุชุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, ญายปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, สามีจิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ, ยทิทํ จตฺตาริ ปุริสยุคานิ

อฏฺฐ ปุริสปุคฺคลา, เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ, อาหุเนยฺโย ปาหุเนยฺโย ทกฺขิเณยฺโย อญฺชลีกรณีโย, อนุตฺตรํ ปุญฺญกฺเขตฺตํ โลกสฺสาติ.

(นำ) หนฺท มยํ สงฺฆาภิคีตึ กโรม เส.

(สงฺฆาภิคีติ)

สทฺธมฺมโช สุปฏิปตฺติคุณาภิยุตฺโต,
โยฏฺฐพฺพิโธ อริยปุคฺคลสงฺฆเสฏฺโฐ,
สีลาทิธมฺมปวราสยกายจิตฺโต,
วนฺทามหํ ตมริยาน คณํ สุสุทฺธํ.

สงฺโฆ โย สพฺพปาณีนํ สรณํ เขมมุตฺตมํ,
ตติยานุสฺสติฏฺฐานํ วนฺทามิ ตํ สิเรนหํ.
สงฺฆสฺสาหสฺมิ ทาโสว สงฺโฆ เม สามิกิสฺสโร,
สงฺโฆ ทุกฺขสฺส ฆาตา จ วิธาตา จ หิตสฺส เม.
สงฺฆสฺสาหํ นิยฺยาเทมิ สรีรญฺชีวิตญฺจิทํ,
วนฺทนฺโตหํ จริสฺสามิ สงฺฆสฺโสปฏิปนฺนตํ.
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ สงฺโฆ เม สรณํ วรํ,
เอเตน สจฺจวชฺเชน วฑฺเฒยฺยํ สตฺถุ สาสเน.

สงฺฆํ เม วนฺทมาเนน　　ยํ ปุญฺญํ ปสุตํ อิธ,
สพฺเพปิ อนฺตรายา เม　　มาเหสุํ ตสฺส เตชสา.

(หมอบกราบลงว่า)

กาเยน วาจาย ว เจตสา วา,
สงฺเฆ กุกมฺมํ ปกตํ มยา ยํ,
สงฺโฆ ปฏิคฺคณฺหตุ อจฺจยนฺตํ,
กาลนฺตเร สํวริตุํ ว สงฺเฆ.

จบวิธีทำวัตรเช้าเย็นแต่เท่านี้

รายนามผู้เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรม
ตั้งแต่ ๑ ส.ค. ๑๕

๒	ส.ค.	๑๕	คณะกรรมการวัด
๓	,,	๑๕	คณะศิษย์วัดปุณหัง
๔	,,	๑๕	นายมนูญ สมวรรคเสวี
๕	,,	๑๕	นายสูน แซ่โหงว
๖	,,	๑๕	นางสวง นางเหรียญ
๗	,,	๑๕	นางหรั่ง แพทอง
๘	,,	๑๕	ครูเปรื่อง คงมณี
๙	,,	๑๕	ผู้ใหญ่บ้านทองสุก รอดเย็น
๑๐	,,	๑๕	นายนาค นางผ่อง ทิพย์สมบัติบุญ
๑๑	,,	๑๕	นายประเสริฐ ขำดวง
๑๒	,,	๑๕	ตระกูลสินธุสังข์พร้อมด้วยญาติมิตร
๑๓	,,	๑๕	นางสาคร โอภาวัฒนะ บุตร ธิดา
๑๔	,,	๑๕	คณะเรือหางยาว พระประแดง-สำโรงเหนือ
๑๕	,,	๑๕	นายเจียม สาดอก
๑๖	,,	๑๕	ผู้ใหญ่บ้านอรรถ เณรแก้ว ต. สำโรงใต้

๒๔ ส.ค. ๑๕ นายเจียม สาดอก

๑ ก.ย. ๑๕ ทำบุญครบ ๓๐ วัน คณะศิษย์วัด

๗ ก.ย. ๑๕ นายทอด นางนกแก้ว จีบลำดวน บ้านสำโรงใต้

๒๒ ก.ย. ๑๕ ทำบุญครบ ๕๐ วัน คณะศิษย์วัด

๗ ต.ค. ๑๕ คณะศิษย์วัดปุณหัง

๑๕ ต.ค. ๑๕ น.ส. บุญเกื้อ แย้มอุบล

๑๐ พ.ย. ๑๕ ทำบุญครบ ๑๐๐ วัน นางปุ้ย แซ่โหงว และคณะศิษย์วัด

๒๐ ธ.ค. ๑๕ คณะศิษย์วัดปุณหัง

๒๙ ธ.ค. ๑๕ ทำบุญครบ ๑๕๐ วัน คณะศิษย์วัด

๑๗ ก.พ. ๑๖ ทำบุญครบ ๒๐๐ วัน คณะศิษย์วัด

๖ เม.ย. ๑๖ ทำบุญครบ ๒๕๐ วัน คณะศิษย์วัด

๑๔ เม.ย. ๑๖ นายอำนวย ดิษเทศ

๑๖ พ.ค. ๑๖ นายประพัทธ คงมณี

๒๗ พ.ค. ๑๖ ทำบุญ ๓๐๐ วัน คณะศิษย์วัด

หมายเหตุ วันพระใดที่ไม่มีผู้จองเป็นเจ้าภาพ สวดพระอภิธรรม ผู้ใหญ่บ้านกุ่ย เส็งวรชุณ และญาติมิตรจัดนิมนต์พระสวดทุกวันพระ

ผู้ที่ช่วยเหลือสนับสนุนในงานศพหลวงพ่อ ตลอดมา

นายวงศ์ ท้วมชุมพร	น.ท. ผเอียด อายนบุตร ร.น.
นายนพ จันทร์ไกรทอง	ร.อ. สำราญ จำเริญ
นายจำลอง แพทอง	ร.ท. อุดม จั้นฮวบ
นายจำบี นรดี	นายจำเรียง อ้นไชยยะ
นายจำรัส เผือนพินิจ	นายโสภณ หงษ์อ่ำ
พ.จ.อ. ชอบ เพ็ชรประดิษฐ์	นายชอบ เนียมแจ้ง
นายสมพร พงษ์เวช	นายสมนึก ฉายายนต์
นายสุทธิ์ แก้วช้าง	นายนิพนธ์ ฉายายนต์
นายทองคำ ภัททกวงษ์	นายประดิษฐ์ จันทร์สุขสวัสดิ์
นายเฉลิม ภัททกวงษ์	นายประเสริฐ ยิ้มเล็ก
นายบุญมี ภัททกวงษ์	นายฉอ้อน ศรีสินธุ์
นายประเทือง เทพสง่า	นายโอภาส บุญลาโภ
นายปรีชา เทพสง่า	นายกุหลาบ เข็มสุวรรณ
นายประสิทธิ์ เนียมแจ้ง	นายสุรศักดิ์ อ่วมอำพล
นายประชุม เนียมแจ้ง	นายสุชาติ บัวแย้ม

นายบุญสืบ เนียมแจ้ง	นายบุญ กุลไพศาลธรรม
นายปรีชา อู่เปรม	นายชวน ชุ่มจิตร
นายวิเชียร พลาชุณ	นายทองคำ จีนเสถียร
นางผกา คงชาตรี	นายหาญ ศรีสุวรรณ
นางประภา ศรีสุวรรณ	น.ส. พเยาว์ ชุ่มจิตต์
นายสมาน เสนทับพระ	นายวิชัย มากโภคา
นายมานพ อ่อนสวัสดิ์	ร.อ.วินัย ทองเขื่อนขันธุ์

ผจก. ธนาคารกสิกรไทย สาขาสนามเป้า

นายสำอางค์ เปลี่ยนสินไชย	นายบุญกรอง พึ่งทัศน์
จ.ส.อ. สุมล ทองหล่อ	น.ส. ฉวีวรรณ กลิ่นจุ้ย
นายวิรัตน์ เสริมสำราญ	นางมาลี ปราบใหญ่
จ.อ. ประชุม นาคเกษม	นางเผชิญ วงศ์เจริญ
นายทวีป เขียวสนั่น	นายจิรชัย อ่องสุวรรณ
นายสำรวย สินสวัสดิ์	นายชุมพล ชุมจิตต์

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารอากาศ

บางซื่อ กรุงเทพมหานคร โทร. ๕๒๕๙๓

นาวาอากาศเอก อุดม อังสวานนท์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

พ.ศ. ๒๕๑๖